

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра екології, географії та туризму

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри екології,
географії та туризму

_____ проф. Д.В. Лико

« _____ » _____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП. 15 «Економіка природокористування»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 0401 „Природничі науки”

Напрямок підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»

факультет психолого-природничий

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка природокористування» для студентів галузі знань 0401 «Природничі науки», напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»

Розробники: Д.В. Лико, д. с.-г.н., проф.;
Н.В. Плюта, к. і. н., доц.;

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка природокористування» затверджена на засіданні кафедри екології, географії та туризму.

Протокол від «__» _____ 2018 року № _

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Лико Д.В.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 0401 «Природничі науки»	Нормативна	
	Напрямок підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»		
Модулів — 3		Рік підготовки:	
Змістових модулів — 5		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин — 90		4-й	4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних —4 самостійної роботи студента —6	Освітній рівень: бакалавр	16год.	46год.
		Практичні, семінарські	
		20год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		54год.	80год.
	Вид контролю: іспит		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування знань студентів у галузі управління раціональним використанням природних ресурсів і охорони навколишнього середовища, соціально-економічних аспектів природокористування та природоохоронного законодавства, надбання практичних навичок в економічній оцінці природних ресурсів, ефективності впровадження природоохоронних заходів та оцінці економічного збитку, що утворюється внаслідок забруднення довкілля; формування у студентів наукового світогляду і здатності до економічного мислення.

Завдання дисципліни:

- 1) вивчення економічних аспектів взаємодії суспільства і природи;
- 2) виявлення негативного впливу господарської діяльності на довкілля;
- 3) характеристика сучасних протиріч між потребами соціально-економічного розвитку і можливостями екосистем;
- 4) оцінка природних ресурсів і пошук економічних механізмів досягнення раціональнішого їх використання (різні форми оплати за природні ресурси, прогресивні технології, безвідходне виробництво та ін.);
- 5) аналіз процесу залучення ресурсів довкілля в цінову систему на підставі визначення

- економічної цінності компонентів довкілля;
- 6) освоєння методології й методики економічного обґрунтування оптимальних напрямів соціально-економічного розвитку з урахуванням екологічних обмежень;
 - 7) визначення можливих шляхів підвищення еколого-економічної ефективності господарства;
 - 8) аналіз спроможності ринкової системи забезпечити ефективне використання ресурсів довкілля;
 - 9) аналіз реальної ситуації, яка склалась у певній галузі, та розробка заходів на перспективу.

Вивчення дисципліни забезпечує набуття студентами таких компетентностей:

Знання та критичне розуміння предметної області та професійної діяльності.

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

Здатність до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.

Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.

Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.

Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Економічні аспекти використання природних ресурсів та проблеми забруднення навколишнім природним середовищем

Змістовий модуль 1.1

Понятійно-термінологічний апарат та методологічні основи економіки природокористування

Тема 1. Економіка природокористування як наука, її предмет, метод і завдання.

1. Необхідність охорони навколишнього природного середовища та суть раціонального природокористування.
2. Предмет, метод і завдання дисципліни.
3. Еколого-економічна суть природокористування.

Тема 2. Природні ресурси, навколишнє середовище як об'єкти власності.

1. Поняття природного середовища і природних ресурсів.
2. Класифікація природних ресурсів.
3. Вплив форм власності на використання, відтворення, збереження і охорону природних ресурсів.
4. Значення і роль роздержавлення і приватизації природних ресурсів у вирішенні екологічних проблем.

Змістовий модуль 1.2

Оцінка економічних збитків від порушення природних ресурсів

Тема 3. Зміст і механізм формування економічних збитків від забруднення навколишнього середовища та основні методи їх визначення.

1. Зміст і значення економічної оцінки наслідків порушення навколишнього природного середовища.
2. Суть категорії збитків та механізм їх формування.
3. Принципи визначення та показники економічного збитку від забруднення навколишнього природного середовища.

Тема 4. Оцінка і формування економічних збитків від порушення водних ресурсів.

1. Причини і види забруднення водних джерел.
2. Загальні підходи і рекомендації по оцінці економічного збитку від забруднення і нераціонального використання ВР.
3. Економічна оцінка збитку, нанесеного галузям н/г забруднення ВР.

Тема 5. Оцінка економічних збитків від порушення земельних ресурсів і забруднення атмосфери.

1. Характеристика основних видів порушення земельних ресурсів.
2. Загальні підходи до оцінки економічних збитків від різних видів порушень земельних ресурсів.
3. Оцінка загальних втрат ресурсів та збитків НПС від гідромеліоративного будівництва. Склад і порядок визначення збитків внаслідок порушення атмосфери.

Модуль 2

Економічна ефективність природоохоронної діяльності

Змістовий модуль 2.1

Система ринкових механізмів економічного регулювання і стимулювання у сфері природоохоронної діяльності

Тема 6. Природоохоронні витрати виробництва та їх облік. Склад і структура природоохоронних витрат.

1. Капітальні вкладення на будівництво природоохоронних об'єктів.
2. Структура капітальних вкладень на охорону НПС та раціональне використання ПР.
3. Поточні витрати, їх склад і структура. Облік природоохоронних витрат і його види.

Тема 7. Система ринкових механізмів економічного регулювання і стимулювання у сфері природоохоронної діяльності.

1. Головні економічні інструменти впливу на ринкову кон'юнктуру: державне кредитування приватного підприємництва, податкові пільги, система пільгової амортизації, фіксовані платежі, штрафи тощо.

2. Екологізація банківської справи.
3. Еколого-етичні мотиви в інвестиційній політиці. Операційні критерії еколого-етичних фондів.

Змістовий модуль 2.2

Природоохоронна діяльність в Україні та її фінансування

Тема 8. Фінансування природоохоронної діяльності в Україні.

1. Головні бюджетні та позабюджетні джерела фінансових ресурсів.
2. Фонди охорони навколишнього природного середовища різних рівнів.
3. Економічне стимулювання раціонального природокористування.

Модуль 3

Фінансово-економічний механізм охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів. Міжнародна діяльність у вирішенні проблем природокористування та охорони довкілля

Змістовий модуль 3.1

Економічна оцінка природних ресурсів

Тема 9. Народногосподарська оцінка, її суть, значення та методи.

1. Поняття про економічну оцінку природних ресурсів, їх суть та функції.
2. Витратна і рентна концепції економічної оцінки природних ресурсів.
3. Суть та основні принципи абсолютної економічної оцінки природних ресурсів.

Тема 10. Водні, лісові, мінеральні ресурси, їх економічна оцінка та раціональне використання.

1. Водні ресурси, їх відтворення та використання.
2. Економічна оцінка використання водних ресурсів.
3. Комплексна економічна оцінка лісових ресурсів.
4. Економічна оцінка використання земельних ресурсів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	Лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.
	90	16	20			54						
<i>Модуль 1 Економічні аспекти використання природних ресурсів та проблеми забруднення навколишнім природним середовищем</i>												
Змістовий модуль 1.1 Понятійно-термінологічний апарат та методологічні основи економіки природокористування												
Тема 1. Економіка природокористування як наука, її предмет, метод і завдання		2	2			2						
Тема 2. Природні ресурси, навколишнє		2	2			2						

середовище як об'єкти власності												
Разом за змістовим модулем 1.1		4	4			4						
Змістовий модуль 1.2 Оцінка економічних збитків від порушення природних ресурсів												
Тема 3. Зміст і механізм формування економічних збитків від забруднення навколишнього середовища та основні методи їх визначення.		2	2			2						
Тема 4. Оцінка і формування економічних збитків від порушення водних ресурсів.		2	2									
Тема 5. Оцінка економічних збитків від порушення земельних ресурсів і забруднення атмосфери.		2	2									
Разом за змістовим модулем 1.2		6	6			2						
Модуль 2 Економічна ефективність природоохоронної діяльності												
Змістовий модуль 2.1 Система ринкових механізмів економічного регулювання і стимулювання у сфері природоохоронної діяльності												
Тема 6. Природоохоронні витрати виробництва та їх облік. Склад і структура природоохоронних витрат.			2			2						
Тема 7. Система ринкових механізмів економічного регулювання і стимулювання у сфері природоохоронної діяльності.		2	2			2						
Разом за змістовим модулем 2.1		2	4			4						
Змістовий модуль 2.2 Природоохоронна діяльність в Україні та її фінансування												
Тема 8. Фінансування природоохоронної діяльності в Україні.		2	2			2						

Разом за змістовим модулем 2.2		2	2			2						
Модуль 3 <i>Фінансово-економічний механізм охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів. Міжнародна діяльність у вирішенні проблем природокористування та охорони довкілля</i>												
Змістовий модуль 3.1 Економічна оцінка природних ресурсів												
Тема 9. Народного господарська оцінка, її суть, значення та методи.		2	2			2						
Тема 10. Водні, лісові, мінеральні ресурси, їх економічна оцінка та раціональне використання.			2			2						
Разом за змістовим модулем 3.1		2	4			4						
Усього годин		16	20			28						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економіка природокористування як наука.	2
2	Природні ресурси та їх класифікація.	2
3	Зміст і механізм формування економічних збитків від забруднення навколишнього середовища та основні методи їх визначення.	2
4	Оцінка і формування економічних збитків від порушення водних ресурсів.	2
5	Оцінка економічних збитків від порушення земельних ресурсів і забруднення атмосфери.	2
6	Природоохоронні витрати виробництва та їх облік. Склад і структура природоохоронних витрат.	2
7	Система ринкових механізмів економічного регулювання і стимулювання у сфері природоохоронної діяльності.	2
8	Фінансування природоохоронної діяльності в Україні.	2
9	Народногосподарська оцінка, її суть, значення та методи.	2
10	Водні, лісові, мінеральні ресурси, їх економічна оцінка та раціональне використання.	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Причини загострення екологічної ситуації в Україні.	4.
2	Біологічні ресурси. Рослинний і тваринний світ.	4.
3	Основні підходи і методи оцінки економічних збитків.	4
4	Визначення загальної економічної ефективності затрат на охорону НПС.	4
5	Розрахунок чистого економічного ефекту природоохоронних заходів.	4
6	Структура капітальних вкладень на охорону НПС.	2
7	Нові ринкові методи екологічного природокористування (торгівля правом на забруднення та ін.).	4
8	Головні сфери цільового державного фінансування природоохоронної діяльності.	4
9	Порівняльна економічна оцінка природних ресурсів.	4
10	Економічна оцінка мінеральних ресурсів.	4
11	Суть та структура господарського механізму природокористування.	4
12	Ринкові механізми в системі природоохоронної діяльності.	4
13	Плата за землю, лісові ресурси і корисні копалини.	4
14	Досвід зарубіжних країн у сфері охорони довкілля	4
	Разом	54

Крім вивчення тем, винесених для самостійної роботи, студенти виконують індивідуальні завдання із СРС, зазначені у «Методичних рекомендаціях до виконання самостійної роботи студента з дисципліни Економіка природокористування». По даному виду роботи студенти пишуть підсумкову контрольну роботу з СРС та отримують відповідні бали.

7. Індивідуальні завдання

Протягом семестру студенти виконують одне індивідуальне завдання, яке є невід'ємною складовою самостійної роботи.

Індивідуальне завдання виконується за рахунок годин самостійної роботи згідно з запропонованими студентам темами у реферативній формі (обсягом 10–20 с. відповідно оформленого друкованого тексту). Виконання його повинно сприяти розвитку навичок самостійного вивчення та цілеспрямованого аналізу конкретного питання за літературними джерелами і, по можливості, практичним матеріалом. Теми рефератів пов'язані з конкретними еколого-економічними проблемами України та світу. Індивідуальне завдання – форма організації навчального процесу, яка має на меті поглибити, узагальнити та закріпити знання, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосувати ці знання при вирішенні практичних задач.

Результати виконання аудиторної індивідуальної роботи повинні бути підкріплені виконанням контрольної роботи.

Контрольна робота з АІР

Теми індивідуального завдання

1. Еколого-економічний аналіз, головні завдання, принципи та методи.
2. Організаційно-економічні заходи щодо забезпечення охорони атмосферного повітря.
3. Роль принципу “Забруднювач платить” в економіці природокористування.
4. Необхідність екологізації виробництва за сучасних умов.
5. Екологічні показники продукції.
6. Форми заохочення і стимулювання природоохоронної діяльності.
7. Еколого-економічні проблеми Тернопільської області.
8. Еколого-економічні проблеми Рівненської області.
9. Еколого-економічні проблеми Донбасу.
10. Еколого-економічні проблеми Карпатського регіону.
11. Еколого-економічні проблеми Поліського регіону.
12. Еколого-економічні проблеми Кримського півострова.
13. Еколого-економічний моніторинг.
14. Економічний механізм розвитку й охорони рекреаційних ресурсів в Україні.
15. Економічний механізм охорони рибних ресурсів в Україні.
16. Економічний механізм охорони рослинних ресурсів в Україні.
17. Економічний механізм охорони тваринних ресурсів в Україні.
18. Економічний механізм охорони лісових ресурсів в Україні.
19. Роль економічних механізмів Кіотського протоколу у вирішенні проблем зміни клімату.
20. Еколого-економічне районування.
21. Концепція сталого розвитку.
22. Закономірності взаємодії суспільства і природи.
23. Міжнародна практика оцінювання природних ресурсів.
24. Стратегічні пріоритети сталого розвитку України в екологічній сфері (за Комплексною програмою впровадження на національному рівні рішень Всесвітнього саміту зі сталого розвитку).
25. Стратегічні пріоритети сталого розвитку України в економічній сфері (за Комплексною програмою впровадження на національному рівні рішень Всесвітнього саміту зі сталого розвитку).
26. Діяльність Комітету екологічної політики Європейської економічної комісії ООН.
27. Споживацька сутність сучасної економіки і проблеми екології.
28. Сучасні проблеми фінансування природоохоронних заходів в Україні.
29. Еколого-економічні проблеми акваторії та узбережжя Чорного моря.
30. Еколого-економічні проблеми акваторії та узбережжя Азовського моря.
31. Еколого-економічні проблеми, пов’язані з використанням пестицидів.
32. Еколого-економічні проблеми ливарного виробництва.
33. Інвестиційна політика щодо охорони довкілля.
34. Безвідходні технології – головний шлях охорони довкілля від техногенного впливу.
35. Шляхи “екологічного” вирішення паливно-енергетичної проблеми в Україні.
36. Оцінка можливості подальшого розвитку атомної енергетики в Україні з позицій раціонального природокористування.
37. Еколого-економічні проблеми зони аварії Чорнобильської АЕС.
38. Еколого-економічні проблеми, пов’язані з функціонуванням гірничодобувної

T1, T2... T12 — теми змістових модулів.

Приклад за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 20	до 40	до 40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	Відмінно	зараховано
82–89	B	Добре	
74–81	C		
64–73	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Знання студента за навчальною дисципліною оцінюють на підставі накопичених балів за результатами всіх видів контролю згідно зі шкалою оцінювання.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати до іспиту, – 100.

Під час оформлення документів за екзаменаційну сесію використовують таблицю відповідності оцінювання знань студента за різними системами.

11. Методичне забезпечення

1. Кафедральне положення про рейтингову систему оцінювань знань № 48-075.
2. Навчальна програма з дисципліни «Економіка природокористування».
3. Конспект лекцій з дисципліни «Економіка природокористування».
4. Методичні рекомендації з підготовки практичних занять студентів з дисципліни «Економіка природокористування».
5. Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з дисципліни «Економіка природокористування».

12. Рекомендована література

Базова

Література

1. Анисимова И. В. Экологическая маркировка как инструмент современного маркетинга. Получение, применение и преимущества / И. В. Анисимова, С. М. Гордышевский, Н. Д. Сорокин. – СПб., 2010. – 57 с.
2. Волошин І. М. Методика дослідження проблем природокористування / І.М. Волошин. – Львів, 1994.
3. Гирусов Э. В. Экология и экономика природопользования / Э. В. Гирусов, В. М. Лопатин. – М., 2002.
4. Глушкова В. Г. Экономика природопользования : [Учеб. пособие] / В. Г. Глушкова, С. В. Макар. – М., 2003.
5. Гриценко Ю. М. Комплексне використання та охорона водних ресурсів / Ю. М. Гриценко. – Рівне, 1997.

6. Данилишин Б. М. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України / Б. М. Данилишин, С. І. Дорогунцов, В. С. Міщенко. – К., 1999.
7. Джигирей В. С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища : [Навч. посібник] / В. С. Джигирей. – К., 2004. – С. 220–234.
8. Екологічний менеджмент : [Навч. посібник] / [За ред. В. Ф. Семенова, О. Л. Михайлюк]. – К., 2004.
9. Игнатенко М. Г. Экология и экономика природопользования. / М. Г. Игнатенко, В. А. Малеев. – Киев, 1998.
10. Коржнев М. М. Природно-ресурсні основи розвитку суспільства : [Підручник] / М. М. Коржнев. – К., 2004.
11. Мамедов О. І. Економіка природокористування : [Навч. посібник] / О. І. Мамедов, А. В. Власова. – Кривий Ріг, 2007.
12. Мельник Л. Г. Экологическая экономика / Л. Г. Мельник. – Сумы, 2001.
13. Царенко О. М. Основи екології та економіка природокористування : Курс лекцій. Практикум : [Навч. посібник] / О. М. Царенко, О. О. Несветов, М. О. Кадацький. – Суми, 2001. – 326 с.
14. Шеляг-Сосонко Ю. Р. Ліси України. Сучасний стан, збереження, використання / Ю. Р. Шеляг-Сосонко, С. М. Стойко, Л. П. Макаренко. – К., 1996.
15. Яремчук І. Г. Економіка природокористування : [Навч. посібник] / І. Г. Яремчук. – К., 2000.

Допоміжна

(нормативні документи, довідники, словники тощо)

Література
1. Базові нормативи плати за забруднення навколишнього середовища України. Методика визначення розмірів плати і стягнення платежів за забруднення навколишнього середовища України. – К., 1993. – 22 с.
2. Водний кодекс України (1995).
3. Географічна енциклопедія України: У 3 т. – К.: Укр. енциклопедія, 1990–1994.
4. Екологічне маркування на упаковці // Інформ. бюл. з міжнар. стандартизації. – 1996. – № 1. – С. 60–64.
5. Екологія Львівщини, 2007: Бюлетень Держуправління охорони НПС у Львівській обл. – Львів, 2008. – 184 с.
6. Закон України “Про меліорацію земель” (2000).
7. Закон України “Про мисливське господарство та полювання” (2000).
8. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища” (1991).
9. Закон України “Про охорону атмосферного повітря” (1992).
10. Закон України “Про плату за землю”.
11. Закон України “Про рослинний світ” (1999).
12. Закон України “Про тваринний світ” (1993).
13. Збірник нормативно-правових актів Європейського Союзу у сфері охорони навколишнього середовища. – Львів, 2004.
14. Земельний кодекс України (1992).
15. Інструкція про порядок обчислення та сплати збору за забруднення навколишнього природного середовища (1999).
16. Кашенко А. Л. Фінансово-економічні основи природокористування / А. Л. Кашенко. – К., 1999. – 221 с.
17. Кодекс України про надра (1994).
18. Концепція національної екологічної політики України на період до 2020 р. (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2007 р. № 880-р).
19. Лісовий кодекс України (1994).
20. Наказ Мінекобезпеки “Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів” (1995).
21. Наказ Мінекобезпеки “Про затвердження базових нормативів плати за забруднення навколишнього природного середовища” (1996).
22. Національна доповідь України про гармонізацію життєдіяльності суспільства у навколишньому природному середовищі: Спец. видання до 5-ї Всеєвропейської конф. міністрів навколишнього середовища “Довкілля для Європи”. – К., 2003.
23. Постанова Верховної Ради України “Про основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки” (1998).
24. Постанова КМУ “Про затвердження Порядку визначення плати і стягнення платежів за забруднення навколишнього природного середовища” та Положення “Про республіканський позабюджетний фонд охорони

навколишнього природного середовища” (1992).
25. Постанова КМУ “Перелік видів діяльності, які відносяться до природоохоронних заходів” (1992).
26. Постанова КМУ “Про затвердження Порядку встановлення нормативів збору за забруднення НПС і стягнення цього збору” (1999).
27. Постанова КМУ “Комплексна програма реалізації на національному рівні рішень, прийнятих на Всесвітньому саміті зі сталого розвитку, на 2003–2015 роки” (2003).
28. Реймерс Н. Ф. Природопользование : Словарь-справочник / Н. Ф. Реймерс. – М., 1990.
29. Соколов В. И. Природопользование в США и Канаде: экономические аспекты / В. И. Соколов. – М., 1990. – 154 с.
30. Сталий розвиток суспільства : 25 запитань та відповідей : [Тлумачний словник]. – К., 2001.
31. Стан світу-2000. Інститут Всесвітнього Спостереження про прогрес до сталого суспільства. – К., 2000.

13. Інформаційні ресурси

Інтернет-ресурси

1. www.mama-86.kiev.ua (Всеукраїнська екологічна громадська організація “МАМА-86”)
2. Ecorportal.univ.kiev.ua (на сайті представлені матеріали екологічних конференцій, нарад, публікації, результати досліджень, освіта)
3. www.ecolife.org.ua
4. www.alter-eco.org.ua (коаліція українських неурядових організацій “Альтер-Еко”)
5. www.ecoleague.net (офіційний сайт Всеукраїнської екологічної Ліги)
6. www.unep.ch/ (Програма ООН з питань захисту довкілля – United Nations Environment Program)
7. www.rada.kiev.ua (сайт Верховної Ради України)
8. www.dovkilia.kiev.ua (сайт екологічного проекту)
9. Ecoproduct.org.ua (сайт загальнонаціонального проекту “Екологічно чистий продукт”)
10. www.eri.u.krtel.net (сайт Інституту досліджень навколишнього середовища та ресурсів)
11. www.ecology.org.ua (сайт Комітету ВР України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи)
12. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> (законодавство України)
13. www.eea.europa.eu/ (ЕЕА – European Environment Agency)
14. www.menr.gov.ua (сайт Міністерства охорони навколишнього природного середовища)
15. www.iapm.edu.ua (сайт Центру сталого розвитку та екологічних досліджень)
16. lib-ecolog.narod.ru (бібліотека інженера-еколога – <http://vkontakte.ru/club994894>)
17. ru.wikipedia.org
18. www.geo.ru
19. www.franko.lviv.ua
20. www.ecoline.ru/mc/books/emas

14. Програмні результати навчання

Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

Застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.

Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.

Формувати тексти, робити презентації та повідомлення для професійної аудиторії та широкого загалу з дотриманням професійної сумлінності та унеможливлення плагіату.

Підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти.

Обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля із залученням громадськості.

Розробляти технічні завдання і реалізовувати системи заходів з благоустрою і озелененню територій;

Розробник

доц. Плюта Н.В.

Завідувач кафедри

проф. Лико Д.В.